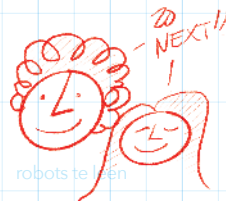

Zo OBA Next dat het elke dag toekomst is

kledingruilen of-lenen

podcastmarathons

OBA Next is het innovatieprogramma van de OBA om te komen tot de nieuwe Amsterdamse bibliotheek van de toekomst. Dit is ook de werktitel voor het nog te ontwikkelen gebouw in Zuidoost waar het innovatieprogramma uiteindelijk zijn hoofdkwartier zal vinden.

robots te lenen

verticaal
tuinieren leren

ruimtes

Bij OBA Next ontwikkel je je kennis en vaardigheden om zelf de wereld vorm te geven. Wat de toekomstige generaties daar precies voor nodig hebben, gaan we de komende tijd onderzoeken. Samen met partners, bibliotheek-medewerkers en Amsterdammers.

volledig klimaatneutraal

boeken lenen met
een irisscan

nice to meet you bankjes

kinderen leren over
gezond eten

amsterdammers
als curator

tech expertise centrum

alle medewerkers
zijn creatief

Weet je nog, toen je ontdekte dat na 999, 1.000 kwam? Toen je voor het eerst dacht: 'Jij en ik, wij zijn vrienden?' Weet je nog hoe je gloeide? **Nieuwe dingen ontdekken is het leukste wat er is.** De bibliotheek is de plek waar je precies dat doet. **Of nee, een lab is het. Een denktank.**

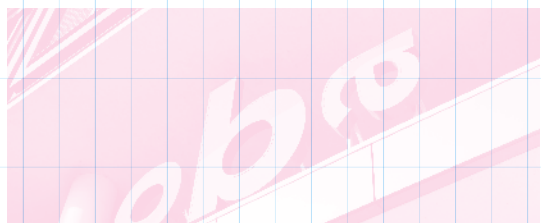
kinderen
leren over
gezond eten

veilig

inspireren

electrische bestsellerbus
door de stadworkshops
avatar makenkinderopvoeding
digilezen

voor iedereen

fysieke en digitale
ervaringen lopen
in elkaar over

alle kennis van
Amsterdam verbonden
en doorzoekbaar

Een catwalk. Een observatorium.

En een werkplek. Je vindt er

rust en inspiratie. Je voelt er hoe

groot de stad is, en de wereld. En

dat je samen veel meer kunt dan

je denkt. Dacht. Je wordt er rijk

van binnen. Ontwikkelt je kennis,

je talenten en je netwerk. Of je

nou 6 bent of 92.

ervaren

speeltuin in
de bieb

24/7 open

booktok party's

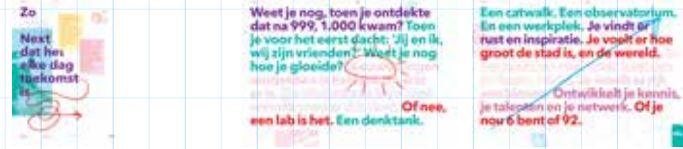
verwonderen

vr reisbureau: op
vakantie in de bieb

hulp en
inspiratie voor
ondernemers

Inhoud

8

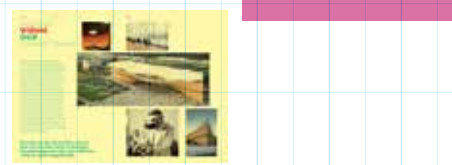
Welkom bij OBA Next

OBA Next is het programma dat vormgeving aan de toekomst en aan de rol van de bibliotheek. Onze ambitie is om elke Amsterdammer te helpen het verschil te maken, te zien en te zijn. Daarom zijn onze plekken en programma's voor iedereen open.

Kom je verwonderen, verrast kijken op de manier die bij jou past.

Kom meedoen, maken, leren en experimenteren. We maken groter wat werkt en wat niet werkt bestuderen we samen.

38

Bibliotheek voor de generaties van de toekomst

OBA Next luistert, haalt buiten naar binnen, keert zichzelf en raagstukken binnenstebuiten en haalt het beste in iedereen naar boven.

Omdat het nodig is.

Maar we weten wel dat het creativiteit, kennis, inclusie, wijsheid, vindingsrijkheid, verantwoordelijkheid en moed vraagt.

In OBA Next werken we hieraan, samen met de stad.

Elke dag vormen we samen de toekomst.

Die toekomst heeft uitdagingen en mogelijkheden die we vandaag nog niet kennen.

Next wordt een jeugdbibliotheek met een volwassenenaafdeling.

44

openbare ruimte

openbaar

48

de functie van de bibliotheek

58

Daarom Zuidoost

Steden worden superdivers. Dat is ook in Amsterdam zo; Zuidoost is het al. Zo'n 180 nationaliteiten in één buurt maken Zuidoost een steeds diverser staddeel met eigen toekomstbestendig karakter. Zuidoost is het meest diverse staddeel. En Zuidoost groeit.

Zuidoost groeit van zo'n 90.000 inwoners naar 187.000 inwoners in 2040. Er komen voorzieningen zoals nieuwe scholen, winkels, horeca, sportvelden en parken. Dat maakt het de plek voor een nieuwe bibliotheek. Niet zomaar een bibliotheek van de toekomst én van iedereen.

66

Gebouw van de toekomst

52

de bibliotheek voor Amsterdam

Amsterdam 2015-2020
 Bestuur
 Bestuur
 Bestuur

Zo Next lat het elke dag toekomst is

Welkom bij OBA Next

① **Wat is OBA Next?**

② **Doelstellingen waar OBA Next aan bijdraagt**

③ **Leidend kader**

④ **Uitgangspunten OBA Next**

⑤ **Werkwijze OBA Next**

OBA Next is het programma dat vormgeeft aan de toekomst en aan de rol van de bibliotheek.

Onze ambitie is om elke Amsterdammer te helpen het verschil te maken, te zien en te zijn. Daarom zijn onze plekken en programma's voor iedereen open.

Welkom
bij OBA Next

Kom je verwonderen, vooruit
kijken en bouw zelf aan de
toekomst **op de manier die bij
jou past.**

Welkom bij OBA Next

①

Wat is OBA Next?

OBA Next is een nieuw te realiseren publiek huis én een innovatieagenda, die beide gaan over de wereld van morgen. Een grootstedelijke bibliotheek van de toekomst, die uitblinkt op het gebied van innovatie, digitalisering en duurzaamheid. Een plek waar de generatie van de toekomst ons vertelt wat zij nodig heeft van een bibliotheek. Een voorziening op een goede en breed toegankelijke plek in Amsterdam waar alle Amsterdammers welkom zijn om te leren, te ontmoeten, nieuwe dingen te ontdekken om zo samen de toekomst te bouwen.

Doelstellingen waar OBA Next aan bijdraagt:

②

1. Kanselijkheid bevorderen door alle Amsterdammers te stimuleren en te ondersteunen in het ontplooiën en versterken van hun talenten op de manier die bij hen past.
2. Een publieke, open, veilige, betrouwbare plek bieden voor en door de hele stad.
3. Voorzien in een levendige kern in Zuidoost, als onderdeel van de menselijke metropool die Amsterdam wil zijn.

OBA Next draagt bij aan deze unieke combinatie van doelstellingen. Een innovatief concept voor de Amsterdamse bibliotheek van de toekomst in het stadsdeel van de toekomst: Zuidoost.

Leidend kader

③

OBA Next is verankerd in de volgende drie beleidskaders:

- De vijf hoofdtaken van de bibliotheek (zoals in de wet vastgelegd in 2015, zie pagina 50)
- De Samenwerkingsovereenkomst OBA NEXT 29 april 2021, waarin staat:
 - Het gezamenlijk doel van de gemeente en OBA is het realiseren van passende huisvesting voor innovatie, samenwerking met partners, het realiseren van publieke ruimte en strategisch vastgoed.
 - Concept, investeringen en exploitatieopzet conform raadsbesluit 21-4-2021
 - Besluiten op basis van overeenstemming
- Het Amsterdams Coalitieakkoord 2022-2026 waarin staat dat OBA Next wordt verplaatst van de Zuidas naar Zuidoost.

Uitgangspunten OBA Next

④

OBA Next is een veilige, laagdrempelige, neutrale plek voor jong, oud, arm, rijk, lang-, kort- of niet-opgeleid.

OBA Next nodigt uit tot ontwikkeling en groei van het ik, het ik en de ander en het ik en de wereld.

OBA Next draagt zorg voor de wereld om zich heen voor toekomstige generaties.

OBA Next biedt nieuwe ervaringen en ontmoetingen.

OBA Next wordt ontwikkeld in co-creatie met Amsterdammers en partners.

Werkwijze OBA Next

⑤

Hoe pakken we het aan? OBA Next begint met luisteren en aan te sluiten bij wat er leeft. Vanuit een observatorium in Zuidoost gaan we in dialoog met de stad. We observeren, leren en versterken. Van waarnemen gaan we naar experimenteren: in ons lab gaan we aan de slag met wat de

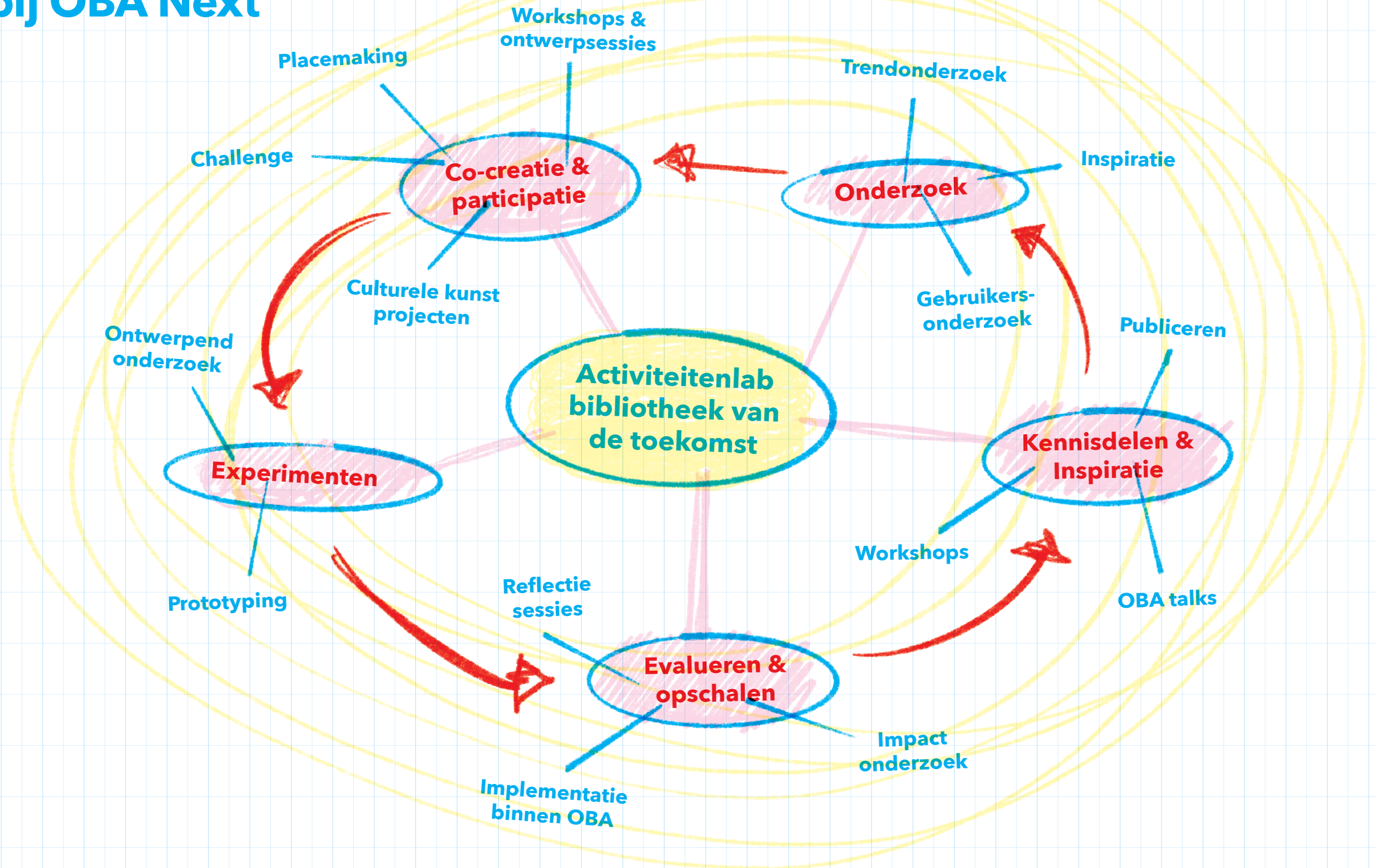
Amsterdammer nodig heeft om haar kennis te ontwikkelen en talenten te ontplooiën.

Ons vertrekpunt is de samenleving, de buitenwereld. We werken van buiten naar binnen om zo samen de toekomst vorm te geven.

In ons lab

- co-creëren we met de verschillende doelgroepen en partners;
- experimenteren we met nieuwe vormen van kennis, informatie en inspiratie, democratisering en burgerschap, talentontwikkeling en vaardigheden, ontmoeten en ontspannen;
- onderzoeken we relevante nationale en internationale inspiratiebronnen;
- leren we van wat werkt en wat niet. We toetsen of en hoe de experimenten duurzaam opgeschaald kunnen worden en een plek kunnen krijgen binnen de bibliotheek van de toekomst en binnen de gehele OBA;
- delen en documenteren we onze bevindingen. Dit vormt een startpunt voor verder onderzoek.

Welkom bij OBA Next

Welkom
bij OBA Next

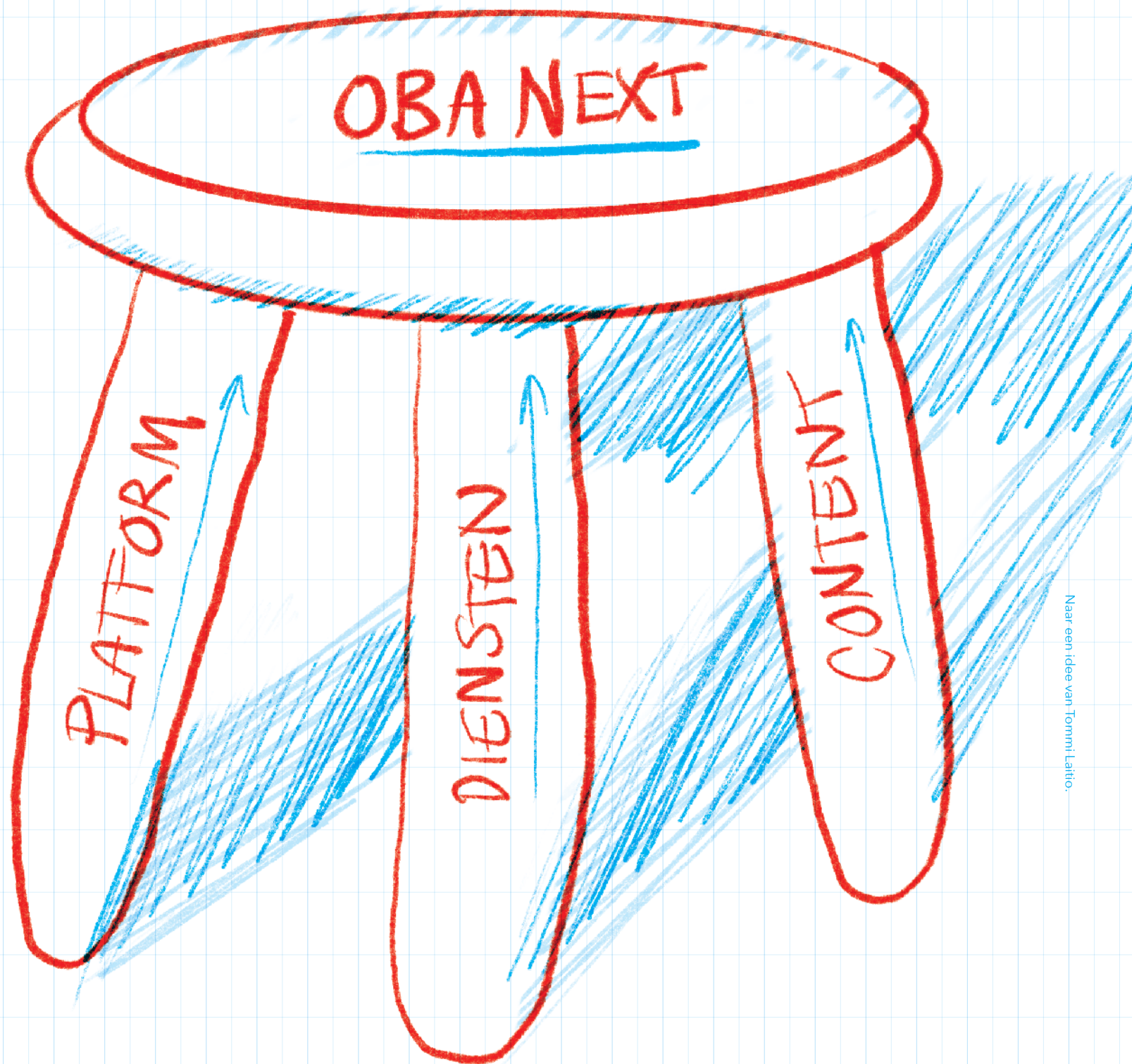
Kom meedoen, maken, leren
en experimenteren. We maken
groter wat werkt en wat niet
werkt bestuderen we **en passen**
we aan ← ~~of laten we achter ons.~~

Welkom bij OBA Next

Partners OBA Next

Een bibliotheek van de toekomst bouwen doet de OBA niet alleen. Zeker niet. Vanaf de start werken we innig samen met partners. Zo werken we nu al samen met Imagine IC, MBO College Zuidoost, de HvA, Masterplan Zuidoost, Publieke Omroep Amsterdam, European Cultural Foundation, de Bijlmer Bookstore en straks nog met vele anderen. De generatie van de toekomst vertelt ons wat zij nodig heeft van een bibliotheek. We luisteren naar de behoeften van de Amsterdammers en halen op en werken vanaf de start nauw samen met de gebruikers.

In OBA Next verzamelen zich dus onderwijspartners, culturele partners, maatschappelijke partners, het bedrijfsleven, de overheid en Amsterdammers onder andere vertegenwoordigd door een kinderraad en een raad van meedenkers/meedoeners.

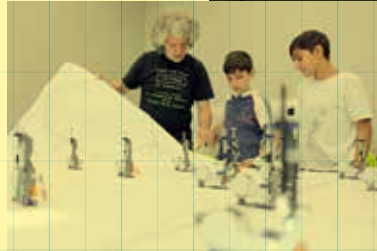
Inspiratie

Toekomst van leren

Tumo, School For Creative Technologies

Jerevan, Parijs, Berlijn

Het TUMO Center for Creative Technologies is een gratis educatieprogramma voor tieners van 12-18 jaar, gespecialiseerd in technologie en design, waarbij onderwijs wordt gegeven in verschillende TUMO-centra en hubs. Het eerste TUMO-centrum werd in 2011 geopend in Jerevan, Armenië.

TUMO
CENTER FOR CREATIVE TECHNOLOGIES

**Centrum voor leren
van de Toekomst**

Inspiratie

Inclusief

Sesc Pompeia Factory

São Paulo, Brazil

De SESC Pompéia Factory is een uniek adaptief hergebruikproject ontworpen door een van de bekendste vrouwelijke architecten van het modernisme: Lina Bo Bardi.

Oorspronkelijk was het een trommel-fabriek, maar Bo Bardi transformeerde de structuur in 1982 tot een zeer succesvol multifunctioneel gebouw door twee betonnen torens toe te voegen die verbonden waren door diagonale loopbruggen. Ze heeft de fabriek teruggebracht tot het oorspronkelijke beton en baksteen om de structurele tektoniek te laten zien, terwijl het programma het ontwerp kon sturen in een sociaal utopische visie die de hoogste idealen van het modernisme weerspiegelt. Het gebouw blijft tot op de dag van vandaag bloeien en fascineert liefhebbers van moderne architectuur wereldwijd.

Foto's: victoritsu CC BY-NC 2.0

**Ontmoetingsplek voor
alledaagse cultuur**

Inspiratie

Vrijheid

Oodi

Helsinki, Finland

De Helsinki Centrale Bibliotheek Oodi, gewoonlijk Oodi genoemd, is een openbare bibliotheek in Helsinki, Finland. De bibliotheek bevindt zich in de wijk Kluuvi, dicht bij het centraal station van Helsinki en naast het Helsinki Music Centre en het Kiasma Museum of Contemporary Art. Elke verdieping heeft zijn eigen uitstraling; de eerste is vooral glas en zegt welkom, de tweede is zwart, zakelijker en gaat over maken en creëren, de derde is de boekenhemel waar je tussen de kasten kunt spelen, lezen, leren, koffiedrinken en een dutje doen. Wat opvalt zijn de grote vloeren en de goede akoestiek. Zo is er bijvoorbeeld geen aparte kinderafdeling maar spelen de baby's op een mat tussen de boeken. Dit zorgt voor maximale flexibiliteit. In de Oodi kun je gitaren lenen... Er zit er een bij van meer dan 10.000 euro!

Een ode aan de democratie, met als doel om mensen samen te brengen. De uitgangspunten zijn: voor iedereen, veilig en gratis toegankelijk.

Foto: Tuomas Uusheimo

Foto: Kuvio

Foto: Kuvio

Foto: Jonna Pennanen

Foto: Kuvio

① De wereld
verandert snel

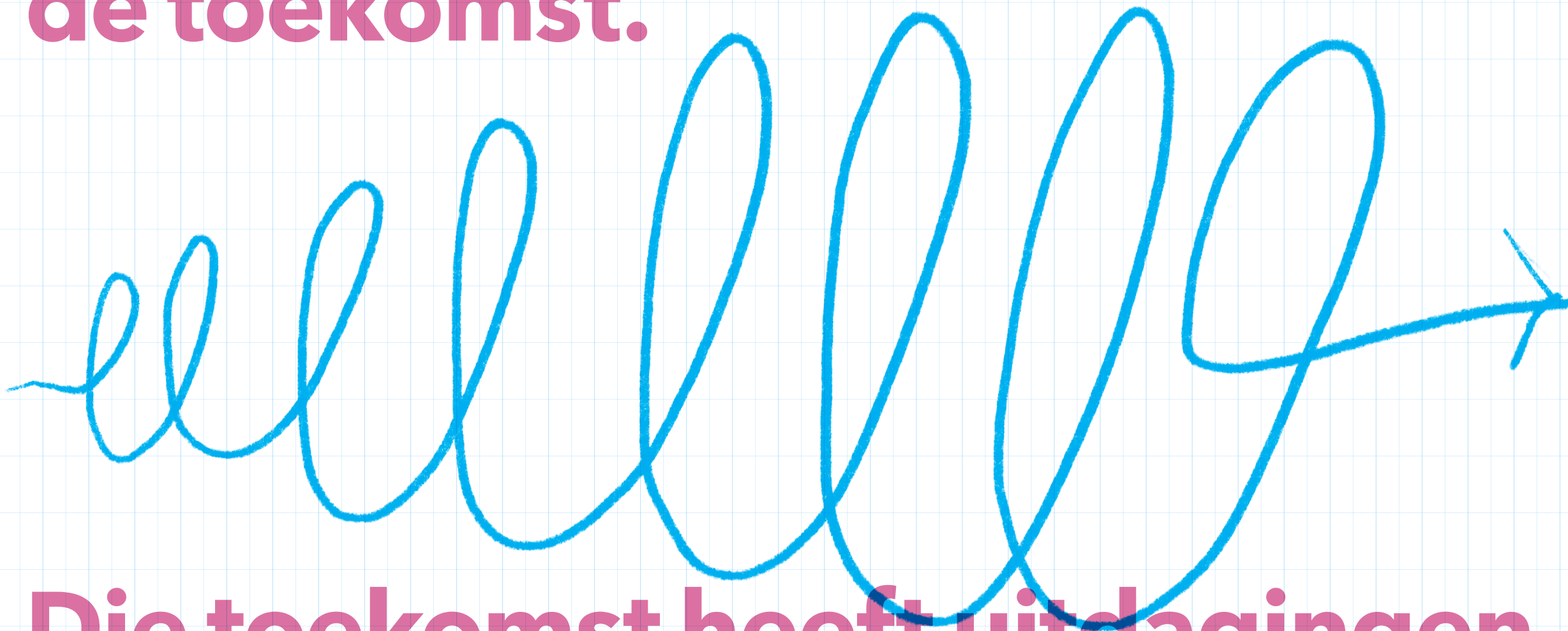
③ De bibliotheek is een
van de weinige echt
openbare publieke
plekken die we hebben

Daarom Next, daarom nu

② De groeiende stad heeft
behoefte aan nieuwe
openbare ontmoetings-
en ontwikkelplekken

④ De meeveranderende
bibliotheek

**Elke dag vormen we samen
de toekomst.**

**Die toekomst heeft uitdagingen
en mogelijkheden die we
vandaag nog niet kennen.**

Maar we weten wel dat het creativiteit, kennis, inclusie, wijsheid, vindingrijkheid, verantwoordelijkheid en moed vraagt.

In OBA Next werken we hieraan, samen met de stad.

OBA Next luistert, haalt buiten naar binnen, keert zichzelf en vraagstukken binnenste-buiten en haalt het beste in iedereen naar boven. Zo blijven we altijd actueel, up-to-date, relevant, vers, verrassend, verfrissend, sprankelend, fris, speels. **Omdat het nodig is.**

Daarom Next, daarom nu

①

De wereld verandert snel

Demografische, economische en technologische ontwikkelingen zijn van grote invloed op de manier waarop we leren, werken, consumeren en samenleven. Openbare bibliotheken hebben daar dagelijks mee te maken. De bibliotheek kan deze veranderingen faciliteren, voeden en fysiek een plek geven. Zij kan helpen navigeren door deze onbekende (digitale) wereld vol mogelijkheden en nieuwe kennis.

②

De groeiende stad heeft behoefte aan nieuwe openbare ontmoetings- en ontwikkelplekken

In 2040 zullen er meer dan een miljoen Amsterdammers zijn. Die zullen uitwaaiëren over de hele stad, niet alleen de binnenstad. Zuidoost is het hardst groeiende stadsdeel en gaat van 89.000 inwoners in 2020 naar 187.000 in 2040. Dat is groter dan de stad Nijmegen nu. Omdat de stad zo hard groeit, zet Amsterdam in op een meerkernige metropool: een stad met meer centra dan alleen de binnenstad. In Noord, aan de Zuidas, in Nieuw-West en in Zuidoost. In een bruisend stadsdeelcentrum hoort een openbare ontmoetingsplek, een

voorziening voor iedereen, met een grootstedelijke aantrekkingskracht.

In OBA Next komen twee ambities samen: de behoefte aan levendige stedelijke kernen en de behoefte aan een innovatieve bibliotheek.

③

De bibliotheek is een van de weinige echt openbare publieke plekken die we hebben

Waar je mag zijn en blijven zitten tot het licht uitgaat, zonder dat je iets hoeft te bestellen. Een 'safe space' die voor verbinding en cohesie kan zorgen. De bibliotheek is en blijft een van de zeldzame plekken die het toestaan om even buiten de dagelijkse realiteit te stappen, om ideeën te ontwikkelen, om nieuwe toekomst te verbeelden. Zonder dat ze daarvoor iets terug verlangt. Voor een menselijke metropool is zo'n voorziening essentieel. Maar hoe die voorziening eruit ziet is continu aan verandering onderhevig. Net als de samenleving die zij bedient.

④

De meeveranderende bibliotheek

Bibliotheken hebben ca. 3,5 miljoen leden in Nederland, maar hebben vooral leden met midden- en hoge inkomens. Jongeren komen nu vooral om te studeren maar maken weinig tot geen gebruik van de collectie of de programma's van de bibliotheek. En heel veel jongeren komen niet... zeker zij die niet zo van studeren uit boeken houden.

OBA Next is relevant en aantrekkelijk voor de generatie van de toekomst. En blijft dat ook door continu mee te groeien.

Bibliotheek voor de generaties van de toekomst

① We zijn er voor alle
Amsterdammers

② We richten ons
op generatie Next

③ Welkom blijft iedereen

Bibliotheek voor de generaties van de toekomst

①

We zijn er voor alle Amsterdammers

En voor iedereen die de stad gebruikt. Of je nu een kort bezoek brengt aan de stad, of hier langer verblijft, de deuren van OBA Next staan voor je open. Ook online. Hierdoor kunnen we in de toekomst ook bezoekers van buiten de stadsgrenzen –of misschien zelfs landsgrenzen– ontvangen.

We richten ons op generatie Next

Kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Hun behoeften, verbeeldingskracht en creativiteit staan centraal: hoe willen zij leren, ontmoeten, geïnspireerd raken? Zij zijn de generatie van de toekomst.

Waarom deze doelgroep?

- De plek waar het nog te ontwikkelen gebouw voor OBA Next komt is het stadsdeel Zuidoost.
- Hier is 35% van de inwoners jonger dan 27 jaar. Daarom wordt het ook het 'stadsdeel van de toekomst' genoemd.
- Door te bouwen, ontwikkelen en organiseren met deze doelgroep voor ogen weten we zeker dat we generatie Next in heel de stad

bedienen. En dragen we direct bij aan een duurzame verbetering van het perspectief van de jeugd, de veiligheid en de leefbaarheid in het stadsdeel.

③

Welkom blijft iedereen

We zijn niet voor niets een openbare bibliotheek. Waar het om gaat is dat je iets wilt komen brengen of halen, jezelf wilt ontwikkelen of voorbereiden op de toekomst. Of even niets wil doen.

OBA Next beschouwt de mens als actor en dus niet alleen als bezoeker, gebruiker of lener. Alleen zo ontstaat er een levendige bibliotheek, een levendige ruimte waar van alles kan gebeuren, zelfs dingen die je nu nog niet weet.

Over jongeren gesproken

- Ruim 270.000 kinderen en jongeren in Amsterdam tussen 0 en 26 jaar.
- 31% van de jongeren woont in Zuidoost.
- Verwachting in 2050 ruim 325.000 jongeren in de stad.
- Naar prognose komen er dus 15.000 jongeren bij.
- Tussen 18 en 22 jaar is de snelst groeiende groep.
- Een derde van de 14-17 jarigen (34%) werkt minstens één uur per week.
- Zes procent van de Amsterdamse jeugd (0 t/m 18 jaar) behoort tot de meest kwetsbaren.
- Acht van de tien 6-17-jarigen sport minimaal 1 keer per week. Tieners (13-17 jr), meisjes, jongeren met een migratieachtergrond of uit een eenoudergezin minder vaak.
- Eén op de vijf Amsterdamse kinderen groeit op in een minimaal huishouden. Dit aandeel is bijna twee keer zo groot als gemiddeld in Nederland.
- Zestig procent van de kinderen en jongeren heeft een migratieachtergrond.

- Door digitalisering en andere ontwikkelingen is de oriëntatie van jongere generaties gebruikers op media en informatie fundamenteel aan het veranderen.

Bron: Factsheets Jeugd Gemeente Amsterdam

Bibliotheek voor de generaties van de toekomst

OBA Oosterdok is een
volwassenenbibliotheek met
een kinder/jeugdafdeling. **Next
wordt een jeugdbibliotheek met
een volwassenenafdeling.**

Waarom
openbare
ruimte
OBA

Waarom OBA

Openbare ruimte

De openbare bibliotheek in Amsterdam is sinds de oprichting een plek waar je naartoe gaat om je te ontwikkelen. Het publieke karakter maakt de bibliotheek in potentie geschikt voor iedereen. Hier kunnen mensen met verschillende achtergronden samenkomen, hier mag iedereen komen ongeacht je denkbeelden of je financiële situatie. Hoe meer oog we hebben voor die verschillende doelgroepen, hoe meer we hen faciliteren, hoe meer de bibliotheek kan bijdragen aan sociale cohesie, integratie en het versterken van het sociaal kapitaal in de stad.

Het publieke karakter komt terug in de kernwaarden van de bibliotheek: betrouwbaarheid, onafhankelijkheid, authenticiteit, pluriformiteit en toegankelijkheid.

open
openlijk
onbaatzuchtig
onbevangen
openbaar
onbevreesd
ongeremd
ongefilterd
ogenblikkelijk
onafhankelijk
onbegrensd

Waarom
de functie van
de bibliotheek
OBA

Waarom OBA

Foto: Marcel Kampanan

Van ontwikkeling...

Rond 1900 werden in Nederland de eerste openbare bibliotheken opgericht. In Amsterdam was dat op 8 februari 1919, aan de Keizersgracht. In deze Amsterdamse Openbare Leeszaal en Bibliotheek was een studiezaal, een krantenzaal, gespecialiseerde studie afdelingen in handel, economie en techniek en een muziek- en blindenbibliotheek. Animo voor de leeszaal was er genoeg, er stonden rijen mensen te wachten voor een plekje om een boek te kunnen lezen. Plaatsgebrek was dan ook een veel gehoorde klacht.

Het belangrijkste doel van de openbare bibliotheek was de hele bevolking de mogelijkheid te geven zich te ontwikkelen en zo mede de samenleving vorm te geven.

...tot meedoen

Dit doel is in de loop der jaren blijven bestaan, ook al verlegden bibliotheken regelmatig hun accenten om aan te sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen. Toen in 1948 in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) het recht op individuele

informatievrijheden werd benoemd, stond het verwezenlijken van de mensenrechtencanon centraal. Binnen de bibliotheek lag de nadruk toen op het vergroten van de ontwikkelingskansen van het individu. In de jaren '70 en '80 was de verbinding met het welzijnswerk belangrijk, de laatste decennia ligt de nadruk op wat je kan met kennis en informatie en op zelfredzaamheid en participatie.

In 2015 is er in Nederland een nieuwe bibliotheekwet van kracht gegaan. In deze wet staan de vijf hoofdtaken van de openbare bibliotheek:

- Het ter beschikking stellen van kennis en informatie.
- Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie.
- Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur
- Organiseren van ontmoeting en debat.
- Kennis laten maken met kunst en cultuur.

Foto: Stadsarchief/De Arbeiderspers

Waarom de bibliotheek voor Amsterdam

Waarom OBA

Wat de bibliotheek doet voor Amsterdam

De bibliotheek speelt een belangrijke rol in het aangaan van de maatschappelijke uitdagingen waar Amsterdam de komende jaren voor staat. Zo kunnen we bijdragen aan het tegengaan van laaggeletterdheid van inwoners, het ontwikkelen van hun digitale vaardigheden, het vergroten van de sociale cohesie in buurten en wijken en het stimuleren en ondersteunen van een leven lang leren.

Dit alles is nodig om de maatschappelijke uitdagingen van de toekomst het hoofd te bieden. Zowel op het niveau van het individu als van de stad, het land en de wereld. In de bibliotheek van de toekomst ontwikkel je de talenten om de maatschappelijke uitdagingen van de toekomst het hoofd te bieden.

De stad groeit...

En daarmee ook de uitdagingen waar de stad voor staat. Daarom is de bibliotheek nodig. Eén die klaar is voor de toekomst van leren en ontwikkelen, samenkomen en het gesprek aan gaan. En die bijdraagt aan de levendigheid en

leefbaarheid van de stad. Een bibliotheek zoals we die nog niet kennen in Amsterdam.

Fysieke ontmoetingsplaats

Corona heeft ons geleerd dat veel online kan, maar dat er een grote behoefte is aan face-to-facecontact en fysieke ontmoeting. Deze vorm van contact is belangrijk en speelt een grote rol bij stressreductie en bij de vorming en het behoud van hechte banden tussen mensen. Juist in een steeds digitalere samenleving zijn er plekken nodig die voorzien in de fundamentele menselijke behoefte om samen te komen met anderen.

De komst van OBA Next naar Zuidoost past bij de ambitie van de gemeente om Amsterdam als meerkernige stad te ontwikkelen. Om deze ambitie kracht bij te zetten en daadwerkelijk wat druk van de binnenstad te halen, past het om een aantal stadsverzorgende voorzieningen in of rondom zogenoemde subcentra te vestigen. Zuidoost is dankzij het goede metro- en treinnetwerk goed te bereiken vanuit het stadscentrum en andere stadsdelen.

De hoofdvestiging van de openbare bibliotheek op Oosterdokseiland is in betrekkelijk korte tijd een zeer geliefde voorziening voor de stad geworden. OBA Next wordt een gebouw van minder vierkante meters dan de hoofdvestiging, maar wordt door de combinatie van verschillende functies en programma's mogelijk een nog rijker gebouw. De betekenis voor de stad is significant. Er zijn veel nationale en internationale voorbeelden te vinden waarbij de nieuwe bibliotheek in korte tijd tot een nieuw icoon is geworden.

Met name Zuidoost pleit al jarenlang voor een nieuwe publieke ontmoetingsplaats. Een openbare plek die bijdraagt aan het voorzieningspeil in het stadsdeel en daarmee ook een levendig stadshart wordt voor de gehele stad.

OBA OBA (Openbare Bibliotheek Amsterdam) heeft 28 vestigingen verspreid over Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel. Deze hebben ruim 2,7 miljoen bezoekers per jaar (2022). Met OBA Next richten we ons op zo'n 3.000 bezoekers per dag. Dat is bijna net zoveel als het gemiddelde bezoekersaantal per week van alle huidige vestigingen in Zuidoost bij elkaar. OBA Next is een voorziening voor de hele stad en omliggende gemeenten, die komt te staan naast en versterkend is aan het bestaande vestigingsnetwerk van de OBA. Het innovatieprogramma van OBA Next zal de bestaande vestigingen in Zuidoost -en daarbuiten- gebruiken als plek voor experiment, onderzoek en ontmoeting.

Het gebouw van OBA Next wordt echt een flagship store: een grote vestiging van zo'n 8.500 m2 met de ruimst mogelijke openingstijden en een veelheid aan functies.

Waarom OBA

EVEN OP
EEN RIJTJE

Amsterdam 2022: 882.000
inwoners • 2040: 1.1 *1.100.000*
miljoen inwoners • Huidig
aantal vestigingen OBA: 28
 • **Aantal bezoekers 2022:**
2.7 miljoen • **Aantal**
activiteiten 2022: 6025 met
80.000 deelnemers • **Per**
30.000 inwoners moet er
een buurtvestiging zijn
(Amsterdamse
Bibliotheekennorm).

Zuidoost 2022: 90.623
inwoners • 2040: 187.000
inwoners (snelstgroeïende
stadsdeel) • Huidige
volwaardige vestigingen: 2
(OBA Bijmerplein, OBA
Reigersbos) • Aantal
bezoekers 2022: 150.000
bezoekers • Circa 3.500
bezoekers per week • Aantal
activiteiten 2022: 913

Next Nieuw gebouw: 8.500
m² Verwachting: 2.500
bezoekers per dag
800.000 bezoekers per jaar
 • **800 activiteiten per jaar**

① Een waardevolle plek

**Daarom
Zuidoost**

② Hub voor
de hele stad

③ Ingebed
in Zuidoost

Steden worden superdivers.
Dat is ook in Amsterdam zo;
Zuidoost is het al. Zo'n 180
nationaliteiten in één buurt
maken Zuidoost een stadsdeel
met eigen toekomstbestendig
karakter. Zuidoost is hét meest
diverse stadsdeel.

En Zuidoost
groeit.

Zuidoost groeit van zo'n **90.000** inwoners naar **187.000** inwoners in **2040**. Er komen voorzieningen zoals nieuwe scholen, winkels, horeca, sportvelden en parken. Dat maakt het dé plek voor een nieuwe bibliotheek. Niet zomaar een: een bibliotheek van de toekomst én van iedereen.

Daarom Zuidoost

Een waardevolle plek

In het Amsterdamse collegeakkoord 2022 - 2026 is besloten dat OBA Next in stadsdeel Zuidoost wordt gevestigd. Op een goed bereikbare, logische plek in het hart van de Bijlmer: een plek die recht doet aan de historie én de toekomst en waar voldoende ruimte is voor een bijzonder gebouw met voldoende omvang. Een gebouw dat bijdraagt aan het veelzijdige gezicht van Amsterdam.

Zuidoost is een jong stadsdeel waar de komende jaren gewerkt wordt aan meer kansen voor jongeren, aan leefbaarheid en aan veiligheid. Daar is een nieuwe bibliotheek van de toekomst op z'n plek. Een bibliotheek die, zoals vastgesteld in het Masterplan Zuidoost, tot stand komt in nauwe samenspraak met de bewoners, maatschappelijke partners en ondernemers.

Hub voor de hele stad

Met OBA Next krijgt Amsterdam Zuidoost eindelijk een grootstedelijke ontwikkel- en ontmoetingshub. Dat is ook nodig aangezien Zuidoost flink in ontwikkeling is. Zo komen er tot 2040 circa 40.000

woningen bij, worden er rond de 30.000 extra werkplekken gecreëerd en wordt de openbare ruimte op meerdere plaatsen herontwikkeld. Maar Zuidoost is ook het stadsdeel waar 35% procent van de kinderen in armoede opgroeit, waar veel bewoners gevoelens hebben van onveiligheid en waar velen zich onvoldoende gehoord en gezien voelen.

Ingebed in Zuidoost

Een bibliotheek van de toekomst is dus juist in Zuidoost op zijn plaats. Een plek waar Zuidoost trots op kan zijn, waar de gehele stad naar toe komt en die past bij de identiteit van Zuidoost. De realisatie van een OBA Next biedt een mooie kans om Amsterdammers en de rest van de regio in Zuidoost samen te brengen. Een ideale manier om via kruisbestuiving van elkaar te leren, elkaar te inspireren en te motiveren. Een centrale plek waar je jezelf kunt zijn en ontwikkelen, maar wel in verbinding staat met anderen.

Bibliotheken zijn niet inwisselbaar tussen verschillende buurten en steden. De bibliotheek moet altijd inspelen op lokale omstandigheden

en behoeften. OBA Next in Zuidoost zal dus een unieke bibliotheek zijn die past en is ingebed in de gemeenschap van Zuidoost.

OBA Next komt niet in de plaats van de al bestaande bibliotheken in Zuidoost. Juist niet. Het is een extra bibliotheek voor de gehele stad. Het bestaande bibliotheeknetwerk zal naast OBA Next zelfs uitgebreid worden in de komende jaren (ambitie is 4 buurtvestigingen).

Gebouw van de toekomst

①

**Flexibel
boven alles**

②

**Uitnodigend
en inclusief**

③

**OBA Next:
het gebouw**

Gebouw van de toekomst

Flexibel boven alles

Het gebouw waar OBA Next zich vestigt moet alles kunnen bieden wat een innovatieve bibliotheek nodig heeft. En wat of wie dat is, zal continu veranderen. Want alleen zo kun je vernieuwend blijven. Dat betekent dat er behoefte is aan een flexibel gebouw. Een ruimte die nu relevant is, en over tien of twintig jaar nog net zo. Ook al doen we er dan misschien andere dingen mee. Of werken we samen met nieuwe partners. Kort gezegd: onze stenen zijn niet in beton gegoten. Ze worden steeds ontwikkeld samen met de mensen.

Uitnodigend en inclusief

De bibliotheek van de toekomst krijgt vorm in een gebouw van de toekomst. Een gebouw van 8.500 m², waarvan minstens 3.000 m² op de begane grond, waarin niets vastligt, dat niet teruggrijpt op lasten uit het verleden. Een gebouw dat radicale keuzes kan faciliteren en niet tegenhoudt. Een duurzaam, natuurinclusief gebouw dat als voorbeeld dient voor hoe je op een evenwichtige, gelijkwaardige manier omgaat met de natuur. Een veilige plek waar iedereen zich

welkom voelt, waar ontmoeting centraal staat, dingen doen en ontdekken gestimuleerd wordt. Een gebouw dat uitnodigt tot kennisdeling, vernieuwing en verbinding, ondersteund door de meest innovatieve technologische ontwikkelingen. Een gebouw waar het gewoon heel leuk en fijn is om te zijn. Een gebouw dat telkens anders, afhankelijk van de vraag en behoeften, kan worden benut. Waar leren, ontspannen en plezier maken hand in hand gaan. Waar buiten binnen is en binnen buiten.

Kortom, een gebouw geschikt voor verschillende wensen en generaties dat zich continu kan aanpassen en dat toevallige ontmoetingen en verbindingen mogelijk maakt.

OBA Next: het gebouw

- OBA Next wordt bij uitstek een plek voor samenwerking en toevallige ontmoetingen.
- Dat betekent dat partnerorganisaties zich er net zo in thuis moeten voelen als de OBA.
- Het wordt een plek om je kennis en vaardigheden te ontwikkelen op de manier die bij je past.
- Maar welke functies de toekomstige generatie daar precies voor nodig heeft, verandert continu.
- Daarom moet ons gebouw zich ook steeds kunnen aanpassen en open staan voor de inbreng van anderen.
- En tegelijk 3.000 beoogde bezoekers per dag kunnen verwelkomen.
- Het moet dus een plek zijn plek waar mensen graag komen, zichzelf kunnen zijn en waar ze worden geïnspireerd worden tot creativiteit door de interactie met anderen.

Om dit te realiseren zijn de leidende criteria voor het gebouw:

- Open, uitnodigend en herkenbaar: maakt toevallige ontmoetingen mogelijk op een plek die ruimte biedt voor eigen invulling terwijl er wel sprake is van een gedeelde herkenbare basis met een duidelijke identiteit.
- Flexibel: adaptief en toekomstbestendig zodat programmering en gebruik zich continu kunnen aanpassen.
- Duurzaam: hoge eisen en onderscheidend vermogen op biodiversiteit/natuurinclusiviteit.
- Ruimtelijke kwaliteit: bijzondere architectuur die waarde biedt voor zowel Zuidoost als de gehele stad.
- Multifunctioneel: in het gebouw moeten meerdere functies en activiteiten kunnen plaatsvinden en het moet uitnodigen tot vermenging.
- Transparant: natuurlijke overgangen tussen binnen en buiten, tussen open en besloten ruimtes zodat er mogelijkheden ontstaan voor tussenruimtes, open pleinen en afgedekte 'inside outside' plaatsen.

Inspiratie Identiteit Schomburg Center for Research in Black Culture Harlem, NYC

Het Arthur Schomburg Center for Research in Black Culture is een culturele instelling in het New Yorkse stadsdeel Harlem, dat deel uitmaakt van de New York Public Library. Het is een centrum voor het onderzoek en documentatie van de Afro-Amerikaanse cultuur.

Eigen identiteit
maar onderdeel
van instituut van
wereldformaat

Inspiratie Embedded Yerba Buena Center San Francisco

YBCA werd in 1993 voor het publiek geopend en werd opgericht als het culturele anker van de wijk Yerba Buena Gardens in San Francisco. Het werk omvat de domeinen van hedendaagse kunst, performance, film, maatschappelijk engagement en het openbare leven. Door kunstenaars centraal te stellen als essentieel voor sociale en culturele beweging, herzielt YBCA de rol die een kunstinstelling kan spelen in de gemeenschap die zij bedient.

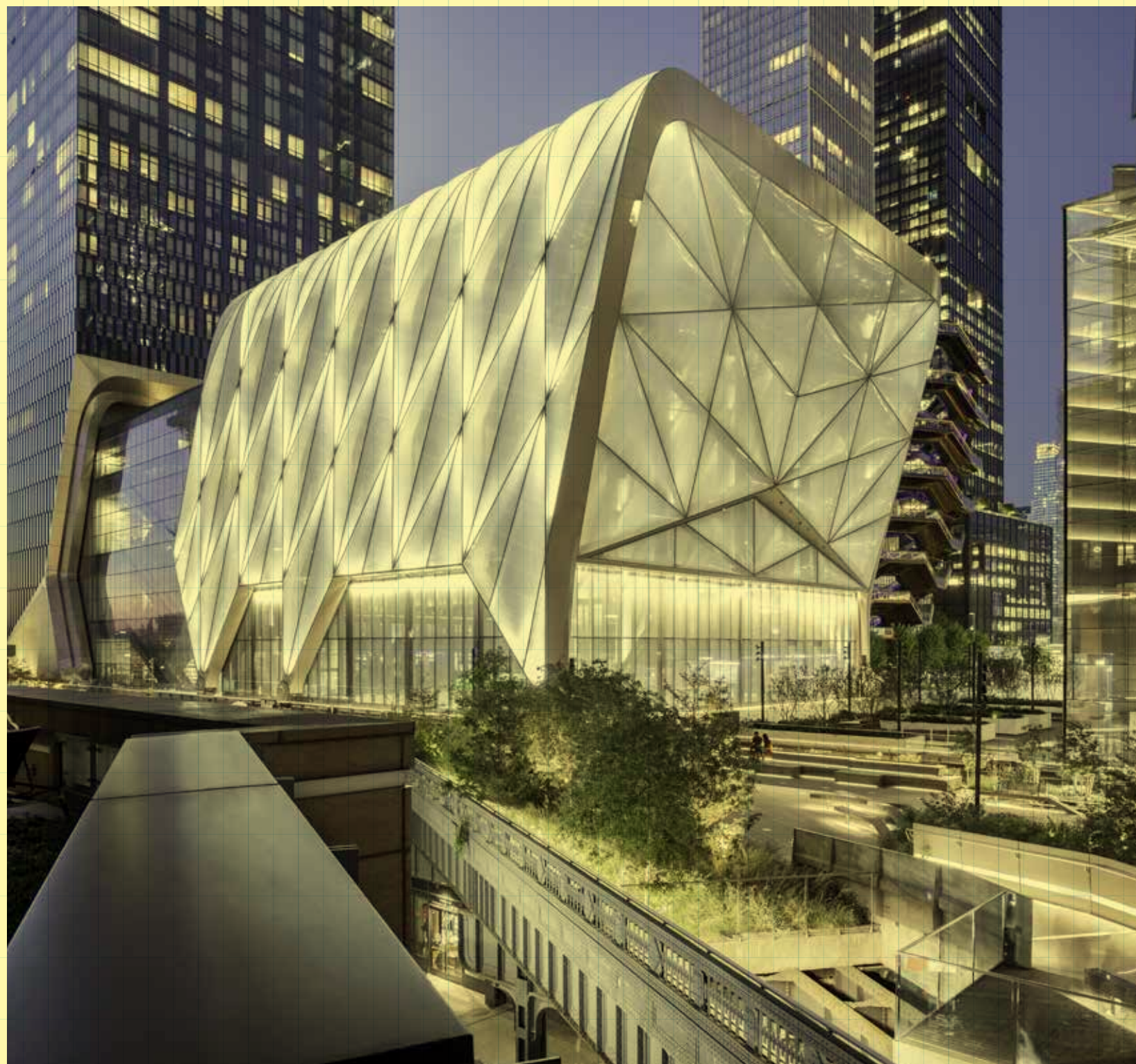

**Geworteld in de
lokale community**

Inspiratie **Responsive** **The Shed** NYC

The Shed is een cultureel centrum in Hudson Yards, Manhattan, New York City. The Shed, geopend op 5 april 2019, produceert en presenteert een breed scala aan activiteiten op het gebied van podiumkunsten, beeldende kunst en popcultuur en staat op wielen om flexibel meer of minder ruimte te bieden.

**Dienstbaar aan de
omgeving, podium
voor de buurt van
binnen en buiten**

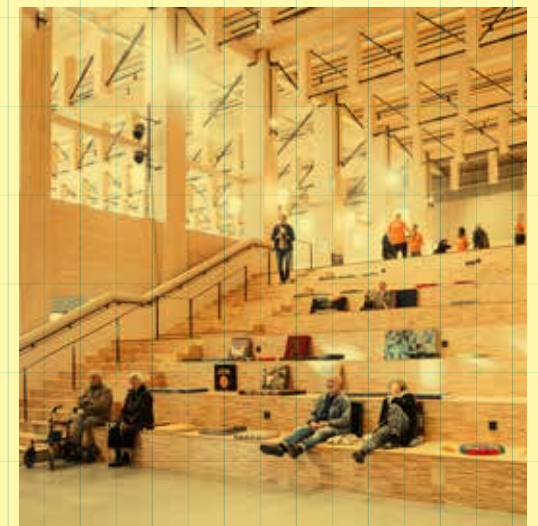
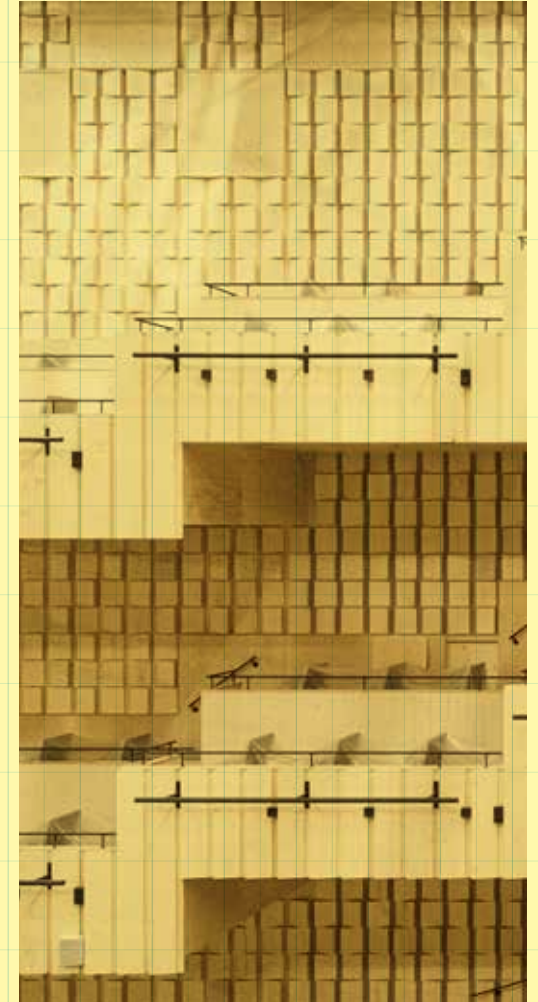
Inspiratie

Natuurlijk natuurlijk

Sara Cultural Center

Skellefteå, Zweden

Skellefteå ligt net onder de poolcirkel in Noord-Zweden en heeft een lange traditie van houtbouw; dit was de belangrijkste inspiratiebron voor het winnende ontwerp van de internationale prijsvraag voor het nieuwe culturele centrum van de stad. Het voorstel kreeg de naam Sida vid sida – Side-by-side; een houten complex dat kunst, performance en literaire organisaties naast elkaar plaatste in een spectaculaire setting. Sara Cultureel Centrum wordt een nieuw thuis voor het regionale theater, een museum, een kunstgalerie en de stadsbibliotheek.

Natuurinclusief en zij aan zij als logisch deel van de lokale maatschappij

Als je het
kunt verbeelden,
dan kun je
het maken.
**Schets hier jouw
OBA Next:**

Bij OBA Next ontwikkel je je kennis en vaardigheden om zelf de wereld vorm te geven. Wat de toekomstige generaties daar precies voor nodig hebben, gaan we de komende tijd onderzoeken. Samen met partners, bibliotheek-medewerkers en Amsterdammers.

OBA Next is het innovatieprogramma van de OBA om te komen tot de nieuwe Amsterdamse bibliotheek van de toekomst. Dit is ook de werktitel voor het nog te ontwikkelen gebouw in Zuidoost waar het innovatieprogramma uiteindelijk zijn hoofdkwartier zal vinden.

kinderen
leren over
gezond eten

OBA

Next

Want het
eike dag
toekomst
is

alle kennis van
verbonden
ikbaar

OBA 2023
Beelden: OBA, tenzij anders vermeld
Vragen? Mail naar next@oba.nl

vr reisbureau: op
vakantie in de bieb

electrische bestsellerbus
door de stad

fysieke en digitale
ervaringen lopen
in elkaar over

workshops
avatar maken

voor iedereen